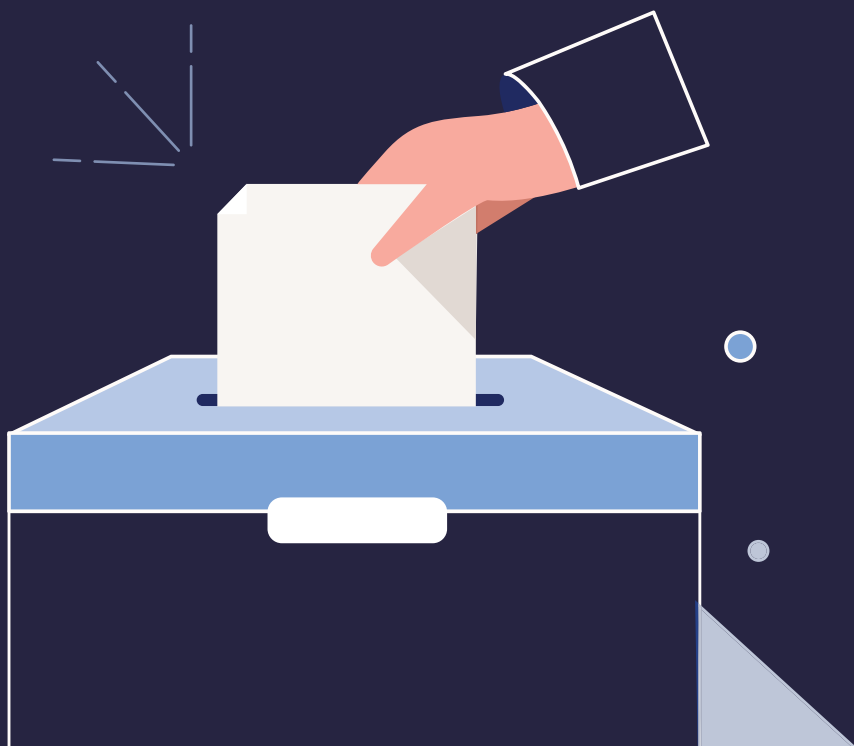

SPRIEVODCA VOĽBAMI

PRE VOLIČOV SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM

REPUBLIKOVÁ VOLEBNÁ KOMISIA, 2023

DECEMBER

17

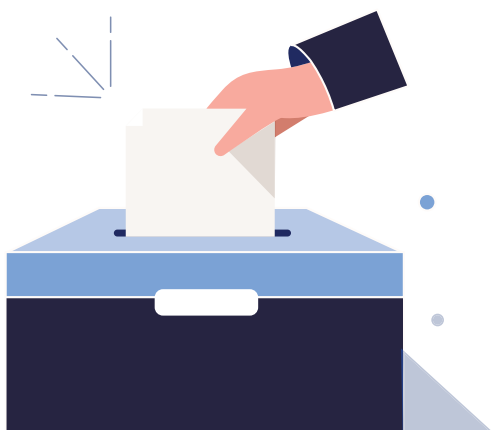
VÁŽENÍ VOLIČI,

Hlasovaním vo voľbách a zakrúžkovaním poradového čísla pred názvom jednej volebnej listiny na hlasovacom lístku sa zúčastňujete na voľbe **250 poslancov Národného zhromaždenia**, ktorí budú, vo Vašom mene a v mene všetkých občanov Srbskej republiky, schvaľovať zákony a iné akty, voliť vládu a iných funkcionárov a vykonávať kontrolu nad vládou a inými štátnymi orgánmi.

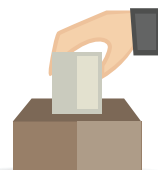
Voliči v 66 okresoch/mestách budú voliť aj **výborníkov zhromaždení okresov/miest**, ktorí budú schvaľovať predpisy ohľadom organizácie vecí verejných na realizáciu všeobecných záujmov miestnej samosprávy.

Kandidátov na poslancov a výborníkov navrhujú politické strany, koalície politických strán a skupiny občanov.

Volebné listiny kandidátov na poslancov a výborníkov si môžete pozrieť na webovej prezentácii [Republikovej volebnej komisie](#).

MÔŽETE HLASOVAŤ?

Vo voľbách poslancov Národného zhromaždenia a výborníkov zhromaždení okresov/miest, môžete hlasovať:

- ak ste štátny občan/občianka Srbskej republiky;
- ak máte viac ako 18 rokov;
- ak na Vás neboli predĺžené rodičovské práva, respektíve nie ste úplne pozbavený spôsobilosti na právne úkony.

DÔLEŽITÉ: Ak ste vnútorne presídlená osoba s bydliskom na území Autonómnej pokrajiny Kosova a Metóchie a máte prechodný pobyt v centrálnom Srbsku, respektíve Autonómnej pokrajine Vojvodine, môžete voliť len vo voľbách poslancov Národného zhromaždenia.

AKO SKONTROLUJETE, ČI STE ZAPISANÝ V ZOZNAME VOLIČOV?

Aby ste mohli voliť vo voľbách, musíte byť zapísaní v zozname voličov a mať platný občiansky preukaz alebo cestovný pas.

Skontrolujte, či ste zapísaní v zozname voličov:

- návštevou vašej okresnej/mestskej správy;

- zaslaním dotazu na webovú prezentáciu [Ministerstva štátnej správy a miestnej samosprávy](#);
- zaslaním dotazu na [Portal eUprava](#) ak ste registrovaným používateľom Portálu eUprava a máte mobilnú aplikáciu ConsentID alebo kvalifikovaný elektronický certifikát.

Ak nie ste zapísaný v zozname voličov alebo sú Vaše údaje v ňom zadané nesprávne, môžete podať žiadosť o zápis/zmenu údajov v zozname voličov na okresnej/mestskej správe v mieste Vášho bydliska alebo na [Portal eUprava](#).

Ak ste vnútorne presídlená osoba, žiadosť o zápis/zmenu údajov v zozname voličov môžete podať na okresnej/mestskej správe v mieste Vášho bydliska alebo prostredníctvom [Portálu eUprava](#).

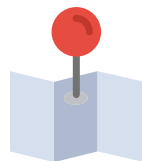
Ak ste voličom – príslušníkom národnostnej menšiny, máte právo podať Vašej okresnej/mestskej správe alebo na [Portáli eUprava](#), žiadosť o zapísanie Vášho mena a priezviska do zoznamu voličov okrem srbského jazyka a cyrilským písmom, aj v jazyku a písme Vašej národnostnej menšiny.

Týmto spôsobom môžete podať žiadosť o zápis/zmenu údajov v zozname voličov, do uzávierky zoznamu voličov, respektíve najneskôr **1. decembra 2023**.

DÔLEŽITÉ: V termíne **od 2. do 13. decembra 2023** žiadosť o zápis/zmenu údajov v zozname voličov podávate na Ministerstvo štátnej správy a miestnej samosprávy, prostredníctvom Vašej okresnej/mestskej správy alebo priamo, alebo prostredníctvom Portálu eUprava, ak ste registrovaným používateľom Portálu eUprava a máte mobilnú aplikáciu ConsentID alebo kvalifikovaný elektronický certifikát.

KDE MÔŽETE HLASOVAŤ?

Vo voľbách poslancov Národného zhromaždenia, volíte vo volebnej miestnosti, kde ste zapísaní vo výpise zo zoznamu voličov.

Hlasovať môžete vo volebnej miestnosti:

- kde ste zapísaný vo výpise zo **zoznamu** voličov podľa miesta Vášho bydliska (**adrese z občianskeho preukazu**);
- kde ste zapísaný vo výpise zo zoznamu voličov podľa miesta Vášho prechodného pobytu (**vybrané volebné miesto**).

Ak chcete voliť v mieste, kde sa budete v deň hlasovania zdržiavať (napr. voliči, ktorí sa z dôvodu štúdia zdržiavajú v inom mieste ako v mieste ich bydliska, voliči vykonávajúci sezónne práce mimo svojho bydliska, voliči, ktorí sú užívateľmi služieb ubytovacích zariadení pre dospelých a seniorov a pod.), **je potrebné podať žiadosť** o zadanie údajov v zozname voličov, že v nadchádzajúcich voľbách budete voliť podľa miesta Vášho pobytu v krajine (vybrané volebné miesto), **najneskôr do 25. novembra 2023** na okresnej/mestskej správe v mieste, kde sa budete zdržiavať.

Vo voľbách výborníkov zhromaždenia okresu/mesta, volíte vo volebnej miestnosti, kde ste zapísaný vo výpise zo zoznamu voličov, podľa miesta Vášho bydliska (adrese z občianskeho preukazu).

DÔLEŽITÉ: Nie je možné, aby bol volič súčasne zapísaný v zozname voličov podľa miesta bydliska a podľa zvoleného volebného miesta, ale môže sa stať, že volič bude vo výpise zo zoznamu voličov zapísaný pod iným poradovým číslom pre parlamentné voľby a vo výpise zo zoznamu voličov pre miestne voľby. Z dôvodu použitia spreja na označenie ukazováka pravej ruky voliča na znak toho, že volil, nebude môcť volič, ktorý volil v parlamentných voľbách podľa zvolenej volebnej miestnosti, voliť v miestnych voľbách, podľa miesta jeho bydliska, respektíve ten istý volič nemá možnosť voliť v dvoch volebných miestnostiach.

JE VOLEBNÁ MIESTNOSŤ, V KTOREJ HLASUJETE, PRÍSTUPNÁ?

Informáciu o prístupnosti volebnej miestnosti, v ktorej hlasujete, nájdete na webovej prezentácii Republikovej volebnej komisie.

MÔŽETE PRÍSŤ DO VOLEBNEJ MIESTNOSTI V SPRIEVODE INEJ OSOBY?

Ak nemôžete hlasovať vo volebnej miestnosti samostatne, máte právo priviesť si do volebnej miestnosti **pomocníka** podľa vlastného výberu. Volebnej komisii oznámite, že ste zdravotne postihnutá osoba a z tohto dôvodu ste si so sebou priviedli pomocníka.

Pri tých úkonoch pri hlasovaní, ktoré nemôžete vykonať samostatne (napr. pri odovzdaní osobných dokladov, pozvánky na hlasovanie, podpísaní výpisu zo zoznamu voličov, vyplnení hlasovacieho lístka podľa vlastného výberu a pod.), Vám môže pomôcť pomocník.

DOSTANETE SA DO VOLEBNEJ MIESTNOSTI, AK SA POHYBUJETE S POMOCOU VODIACEHO PSA?

Ak ste nevidiaci alebo slabozraký, ak sa pohybujete s pomocou vodiaceho psa, bude Vám umožnené aby ste sa do volebnej miestnosti dostali, ak máte doklad o nadobudnutých vedomostiach, schopnostiach a zručnostiach pre pohyb s vodiacim psom a doklad o absolvovanom výcviku pre vodiaceho psa.

KEDY A KDE HLASUJETE?

Voliť sa dá len v deň volieb **17. decembra 2023**.

Volíte vo **volebnej miestnosti**, kde ste zapísaný vo výpise zo zoznamu voličov.

Volebné miestnosti sa otvárajú o 7:00 hodine a zatvárajú sa o 20:00 hodine. Počas tohto časového obdobia môžete hlasovať kedykoľvek.

Ak sa náhodou ocitnete vo volebnej miestnosti alebo bezprostredne pred ňou, keď sa volebná miestnosť zatvára, bude vám umožnené voliť.

AKÝ DOKLAD SI MUSÍTE PRINIESTĽ, ABY STE MOHLI HLASOVAŤ?

Ak chcete hlasovať, musíte preukázať svoju totožnosť. Totožnosť sa preukazuje:

- platným občianskym preukazom alebo
- cestovným pasom.

DÔLEŽITÉ: Ak Vám uplynula doba platnosti občianskeho preukazu alebo cestovného pasu, prineste si so sebou okrem občianskeho preukazu alebo pasu, ktorého platnosť skončila, aj potvrdenie, že ste Ministerstvu vnútra podali žiadosť o vydanie nového občianskeho preukazu alebo cestovného pasu.

V prípade, že máte **iné priezvisko, ako je uvedené vo výpise zo zoznamu voličov**, volebná komisia vám umožní hlasovať, ak na základe obrázku a Rodného čísla, v doklade preukazujúcom vašu totožnosť zistí, že ste Vy osobou zapísanou vo výpise zo zoznamu voličov.

Pri zisťovaní totožnosti vo volebnej miestnosti je žiaduce, nie však povinné, odovzdať **pozdávku na hlasovanie**, ktorá by Vám mala byť doručená najneskôr päť dní pred konaním volieb. V prípade, že ste nedostali pozvánku na hlasovanie, respektíve nepoznáte číslo a adresu volebnej miestnosti, môžete si overiť, v ktorej volebnej miestnosti hlasujete tak, že zašlete dopyt na webovú prezentáciu [Ministerstva štátnej správy a miestnej samosprávy](#) a skontrolujete v ktorej volebnej miestnosti hlasujete.

ČO SA DEJE, KEĎ PÔJDETE HLASOVAŤ?

Keď prídete v deň volieb do svojej volebnej miestnosti, členovia volebnej komisie:

- **UV lampou Vám skontrolujú ukazovák pravej ruky**, aby zistili, či ste už hlasovali;
- Ak nemáte ukazovák pravej ruky, skontroluje sa, či je označený ďalší dostupný prst napravo a nakoniec palec tejto ruky. Ak nemáte pravú ruku, skontroluje sa ukazovák ľavej ruky, respektíve ďalší dostupný prst naľavo a nakoniec palec tejto ruky. Ak nemáte ruky, kontrola UV lampou sa nevykoná;
- **zistia Vašu totožnosť**, skontrolovaním údajov z Vášho občianskeho preukazu alebo cestovného pasu (žiaduce je ale nie povinné, odovzdať pozvánku na hlasovanie, ktorá by Vám mala byť doručená najneskôr päť dní pred voľbami);

- **nájdu Vás vo výpise zo zoznamu voličov** a zakrúžkujú poradové číslo pred Vaším menom;
- **požiadajú Vás o podpísanie** výpisu zo zoznamu voličov;
- Ak sa nemôžete podpísať, máte právo použiť pri podpise pečiatku s vyrytým podpisom (faksimile) alebo pečiatku s údajmi o Vašej osobnej identite. Volebná komisia Vám alebo Vašmu pomocníkovi umožní vytlačiť faksimile/pečiatku na výpis zo zoznamu voličov. V prípade, že nemáte faksimile/pečiatku, namiesto Vás podpisuje výpis zo zoznamu voličov Váš pomocník, ktorého ste privedli do volebnej miestnosti, jeho menom a priezviskom;
- **sprejom Vám označia ukazovák pravej ruky;**
- Ak nemáte ukazovák pravej ruky, skontroluje sa, či je označený ďalší dostupný prst napravo a nakoniec palec tejto ruky. Ak nemáte pravú ruku, skontroluje sa ukazovák ľavej ruky, respektíve ďalší dostupný prst naľavo a nakoniec palec tejto ruky. Ak nemáte ruky, kontrola UV lampou sa nevykoná;
- odovzdajú Vám, alebo Vašmu pomocníkovi, hlasovací lístok;
- edukujú Vás o spôsobe hlasovania a nasmerujú Vás na miesto určené na hlasovanie.

AKÝM SPÔSOBOM HLASUJETE?

Keď sa prídete na miesto určené na hlasovanie, potrebné je aby ste sa oboznámili s obsahom hlasovacieho lístka, ktorý bol doručený Vám alebo Bášmu pomocníkovi. Hlasovací lístok obsahuje zoznam všetkých volebných listín zúčastňujúcich sa volieb. Hlasujete zakrúžkovaním poradového čísla pred názvom jednej volebnej listiny, za ktorú chcete hlasovať.

Hlasujete osobne za zástenou, ktorá zaisťuje tajnosť hlasovania.

Keď zakrúžkujete poradové číslo pred názvom volebnej listiny, mali by ste zložiť hlasovací lístok a vložiť ho do volebnej schránky.

Ak nemôžete hlasovať samostatne, pomocník, ktorého ste priviedli do volebnej miestnosti, vyplní namiesto Vás hlasovací lístok, podľa Vášho určenia a vloží ho do hlasovacej schránky.

DÔLEŽITÉ: Ak sa pri označovaní hlasovacieho lístka pomýlite, nemajte obavy. Každý hlasovací lístok, ktorý je vyplnený tak, aby sa dalo s istotou zistiť, za koho volič hlasoval, je platný.

MÔŽETE HLASOVAŤ MIMO VOLEBNÉHO MIESTA?

Ak nemôžete voliť vo volebnej miestnosti pre zdravotné postihnutie, musíte **o tom informovať miestnu volebnú komisiu najskôr 14. decembra a najneskôr 17. decembra do 11:00 hodiny, respektíve volebnú komisiu v deň konania volieb najneskôr do 11:00 hodiny.**

Hlasovanie mimo volebnej miestnosti znamená, že za Vami prídu traja členovia volebnej komisie, ktorí:

- zistia Vašu totožnosť;
- pomocou UV lapmy, skontrolujú či ste už hlasovali;
- Ak nemáte ukazovák pravej ruky, skontroluje sa, či je označený ďalší dostupný prst napravo a nakoniec palec

tejto ruky. Ak nemáte pravú ruku, skontroluje sa ukazovák ľavej ruky, respektíve ďalší dostupný prst naľavo a nakoniec palec tejto ruky. Ak nemáte ruky, kontrola UV lampou sa nevykoná;

- odovzdajú Vám, alebo Vášmu pomocníkovi, potvrdenie o volebnom práve voliť mimo volebnej miestnosti, ktoré treba aby ste podpísali a odovzdali členom volebnej komisie;
- Ak sa nemôžete podpísať, máte právo použiť pri podpise pečiatku s vyrytým podpisom (faksimile) alebo pečiatku s údajmi o Vašej osobnej identite. Volebná komisia Vám alebo Vášmu pomocníkovi umožní vytlačiť faksimile/pečiatku na výpis zo zoznamu voličov. V prípade, že nemáte faksimile/pečiatku, namiesto Vás podpisuje výpis zo zoznamu voličov Váš pomocník, ktorého ste privedli do volebnej miestnosti, jeho menom a priezviskom;
- označia Váš prst sprejom;
- Ak nemáte ukazovák pravej ruky, skontroluje sa, či je označený ďalší dostupný prst napravo a nakoniec palec tejto ruky. Ak nemáte pravú ruku, skontroluje sa ukazovák ľavej ruky, respektíve ďalší dostupný prst naľavo a nakoniec palec tejto ruky. Ak nemáte ruky, kontrola UV lampou sa nevykoná;
- Vám, alebo Vášmu pomocníkovi, odovzajú: hlasovací lístok, súhrnnú volebnú listinu a osobitnú obálku do ktorej, po hlasovaní, Vy alebo Váš pomocník, vložíte vyplnený hlasovací lístok;
- oboznámia Vás so spôsobom hlasovania.

Keď členovia volebnej komisie opustia miestnosť, kde budete hlasovať, Vy budete:

- hlasovať sám alebo za asistencie pomocníka;
- Vy, alebo Váš pomocník, zložíte hlasovací lístok a vložíte ho do osobitnej obálky, ktorú uzatvoríte.
- Po hlasovaní sa členovia volebnej komisie vrátia do miestnosti, kde ste hlasovali, a:

- opečiatkujú osobitnú obálku v ktorej sa nachádza hlasovací lístok;
- osobitnú obálku, v ktorej sa nachádza hlasovací lístok, a podpísané potvrdenie o volebnom práve voliť mimo volebnej miestnosti, vložia do úradnej obálke.

VOLEBNÝ PRIPOMIENKOVÁČ

- Overte si, či ste zapísaný v zozname voličov na svojej okresnej/mestskej správe, zaslaním dopytu na webovú prezentáciu [Ministerstva štátnej správy a miestnej samosprávy](#) na [Portáli eUprava](#);
- Žiadosť o zápis do zoznamu voličov alebo zmenu/opravu osobných údajov podajte Vašej okresnej/mestskej správe alebo na [Portál eUprava](#), ak je to potrebné;
- Ak si želáte, podajte Vašej okresnej/mestskej správe alebo na [Portál eUprava](#), žiadosť o zapísanie mien a priezvisk v jazyku a písme Vašej národnostnej menšiny;
- Podajte žiadosť okresnej/mestskej správe, na území ktorej chcete voliť, že chcete aby do zoznamu voličov bol vnesený údaj, že v nadchádzajúcich voľbách budete voliť podľa miesta Vášho prechodného pobytu v krajine (**vybrané volebné miesto**), ak si želáte hlasovať na mieste, kde sa budete zdržiavať v deň hlasovania;
- Overte si, v ktorej volebnej miestnosti máte voliť, respektíve kde ste zapísaný vo výpise zo zoznamu voličov, zaslaním dotazu na webovú prezentáciu [Ministerstva štátnej správy a miestnej samosprávy](#), ak ste pozvánku na hlasovanie nedostali;

- Skontrolujte, či máte platný občiansky preukaz alebo cestovný pas;
- Skontrolujte, či je volebná miestnosť, v ktorej hlasujete, prístupná;
- Voliť môžete aj bez pozvánky na hlasovanie, ktorá by Vám mala byť doručená päť dní pred voľbami;
- Naplánujte si príchod do volebnej miestnosti v deň volieb;
- Opýtajte sa členov volebnej komisie na spôsob hlasovania, ak máte akékoľvek pochybnosti;
- Privedte si do volebnej miestnosti pomocníka, ak nemôžete hlasovať samostatne;
- Včas sa zaregistrujte, že chcete voliť doma, ak sa nemôžete dostaviť do volebnej miestnosti pre vážnu chorobu, vysoký vek alebo zdravotné postihnutie.

REPUBLIKOVÁ VOLEBNÁ KOMISIA

Kralja Milana 14, 11000 Beograd, Srbsko

T: 011/3026-000, 011/3026-100, 011/3026-200

E: rik@parlament.rs, izbori@parlament.rs

www.rik.parlament.gov.rs

Instagram

riksrbije

YouTube

Republiková volebná komisia

